

Харківські політехніки в Другій світовій війні

Пам'ять про минуле

- ❑ НТУ «ХПІ» пройшов довгий та складний шлях, вніс гідний внесок в розвиток вітчизняної та світової науки, техніки, культури, вищої освіти й впевнено крокує на зустріч своєму 135-річчю.
- ❑ Вивчення історії та основних етапів розвитку університету, звернення до джерел його становлення набувають особливої актуальності в наш час, адже вірно говорять, що не знаючи минулого не можливо збудувати майбутнє.
- ❑ Свою історію варто пам'ятати та збагачувати ще й тому, що наше сьогодення є результатом вікових традицій та попереднього розвитку.
- ❑ Успіхи та досягнення будь-якої організації значною мірою залежать від невтомної наполегливої праці його колективу, а наш університет ввійшов в життя, став частиною долі тисяч талановитих людей — інженерів, науковців, організаторів виробництва, суспільно-політичних діячів.
- ❑ Презентація розповість про особливу сторінку в історії НТУ «ХПІ» — війну з німецько-фашистськими загарбниками 1941–1945 рр. — одну з найтрагічніших сторінок в житті нашої країни.

Особлива сторінка в історії НТУ «ХП»

- ❑ У перші дні та місяці війни понад три тисячі політехніків пішли на фронт.
- ❑ Майстерні ХЕТІ переключилися з виробництва електровимірювальної апаратури на виробництво електроустаткування для танків.
- ❑ Навчально-експериментальний завод ХММІ освоїв випуск верстатів-автоматів для авіаційної промисловості та прицілів до 60-міліметровим мінометів, а в термічному відділі — обробляли деталі для бойової техніки.
- ❑ Перебудовувалася наукова тематика на кафедрах і в лабораторіях ХХТІ: В. І. Атрощенко та К. О. Белов розробили спосіб виготовлення запалювальних сумішей для протитанкових пляшок і запалювальних ампул.
- ❑ Випускникам ХТІ К. Ф. Челпану, Я. Ю. Віхману та І. Я. Трашутіну належить заслуга у створенні дизельного двигуна для легендарного Т-34.
- ❑ Майбутній завідувач кафедри ливарного виробництва професор Б. О. Носков розробив і впровадив нові марки сталей для танків.
- ❑ На кафедрі електрохімії професор І. С. Галінкер і його співробітники створили конструкцію пересувної водневої станції для обслуговування аеростатів загородження, яка була взята на озброєння армії.

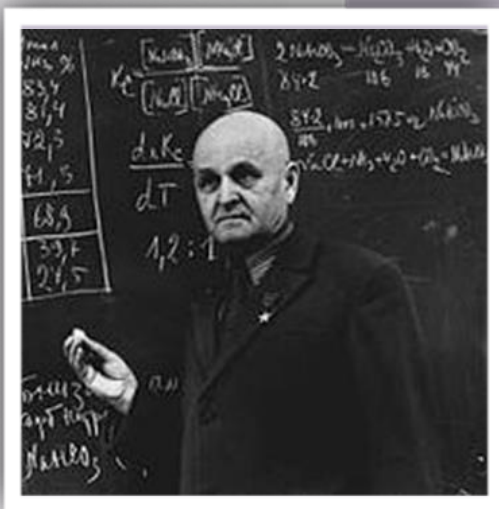

- ❑ Під керівництвом Ж. Я. Котіна випускниками нашого інституту були створені й освоєні в серійному виробництві важкі танки (КВ) і самохідні артилерійські установки.
- ❑ У створенні літака типу МІГ брав участь випускник ХТІ М. Й. Гуревич.
- ❑ Тісно пов'язаний з нашим університетом головний конструктор Т-34 — О. О. Морозов. За його ініціативою в 1952 р. на факультеті тракторного і сільськогосподарського машинобудування Харківського політехнічного інституту була відкрита кафедра «Колісних та гусеничних машини», яка сьогодні носить назву «Інформаційні технології та системи колісних і гусеничних машин ім. О. О. Морозова».
- ❑ Навчалася в нашому університеті В. С. Гризодубова — рекордсмен дальніх перельотів, учасниця Другої світової війни, єдина жінка, удостоєна звання Героя Радянського Союзу і Героя Соціалістичної Праці.
- ❑ Звання Героя Радянського Союзу було присвоєно шістьом вихованцям Політехнічного.
- ❑ 195 студентів та викладачів університету загинули на фронті, їх імена занесені до обеліску Слави встановленого на території університету у 1968 р.

Запальники для коктейлю Молотова

- ❑ **Атрощенко Василь Іванович** — український хімік-технолог, педагог. Академік НАН України, Герой Соціалістичної Праці; лауреат Державної премії СРСР у галузі науки й техніки.
- ❑ Народився 3 липня 1906 р. в м. Юзівка (тепер м. Донецьк) на Ново-Смоляннівському руднику металургійного заводу в родині залізничника.
- ❑ Трудову діяльність Атрощенко В. І. розпочав столяром, а потім лаборантом центральної лабораторії на Донецькому азотно-хімічному заводі.
- ❑ Вищу освіту одержав у Одеському хіміко-технологічному інституті, де залишився після його закінчення в 1931 р. працювати асистентом.
- ❑ У 1935 р., за рекомендацією професора І. Є. Ададурова, він був переведений у Харківський хіміко-технологічний інститут і в 1938 р. затверджений завідуючим кафедрою «Технології неорганічних речовин».
- ❑ Влітку 1941 р. під керівництвом В. І. Атрощенко було розроблено запалювальні пристрої для пляшок із запалювальною сумішшю, які використовувались для знешкодження танків.
- ❑ Запальники виготовлялися зі скляних трубок, в які заливалась суміш металічного калію й натрію, котрі мали найменшу температуру замерзання.

- ❑ Трубки закупорювали і на кінці надівали гумові пробки для безпечного зберігання.
- ❑ Потім у пляшку з горючою рідиною заливали близько 5 відсотків H_2O , прикріплювали запальник і пляшку закупорювали. Під час розбивання пляшок об тверду поверхню калій і натрій взаємодіяли з водою і горюча суміш запалювалась.
- ❑ Такі запалювальні пляшки були визнані найкращими при військових випробуваннях. Було швидко організоване їх виробництво і застосовування для боротьби з танками.
- ❑ Після евакуації до Узбекистану — в м. Чирчик кафедра під керівництвом Атрощенка енергійно включилася в роботу колективу Чирчикського електрохімічного комбінату, який тоді випускав оборонну продукцію.
- ❑ Із працівників комбінату й викладачів інституту була укомплектована творча бригада під керівництвом доцента В. І. Атрощенка робота якої дозволила збільшити випуск дефіцитної на той час HNO_3 — сировини для вибухівки.
- ❑ Виконані у м. Чирчик розробки були удостоєні премії ім. Д. І. Менделєєва і стали основою його докторської дисертації, яку він захистив у 1945 р. у м. Харкові на тему «Деякі шляхи розвитку виробництва азотної кислоти і використання для цієї мети кисню».

- ❑ **Бєлов Костянтин Олексійович** — видатний вчений в області вугілля і коксохімії, доктор технічних наук.
- ❑ Народився 14 вересня 1904 р. в багатодітній сім'ї робітника на станції Попасна Донецької залізниці (нині Луганська обл.).
- ❑ Закінчивши початкову школу, пішов працювати на скляний завод.
- ❑ Вищу освіту отримав в Харківському технологічному інституті, який закінчив в 1934 р. та був залишений для наукової та викладацької роботи.
- ❑ У 1934 р. став першим у колишньому СРСР, кому було присуджено вчений ступінь кандидата технічних наук за спеціальністю «Хімічна технологія твердого палива».
- ❑ Наступна важлива віха в житті країни і Костянтина Олексійовича — 1941 рік. Перше відповідальне доручення молодого завідувача кафедри — евакуація колективу в узбецьке м. Чирчик.
- ❑ У ці важкі роки К. О. Бєлов не тільки самостійно вів навчальний процес з усіх спеціальних навчальних дисциплін (був єдиним педагогом у складі кафедри), але і проводив дослідження, спрямовані на отримання з продуктів коксохімічного виробництва вибухових і бойових отруйних речовин, паливно-мастильних матеріалів, так гостро необхідних тоді фронту.

Серце Т-34

- ❑ **Челпан Костянтин Федорович** — вчений, конструктор двигуна танка Т-34.
- ❑ Народився 27 травня 1899 р. в с. Чердаклі (нині Кременівка Володарського району Донецької області) в грецькій родині.
- ❑ У 1924 р. закінчив Харківський технологічний інститут, відділення двигунів внутрішнього згоряння.
- ❑ Працював на Харківському паровозобудівному заводі.
- ❑ У 1928 р. очолив конструкторські роботи по створенню дизельного двигуна В-2 для танка Т-34.
- ❑ У 1933 р. дослідний зразок дизеля БД-2 потужністю в 400 кінських сил при 1600 оборотах на хвилину був зібраний і поставлений на випробувальний стенд.
- ❑ У 1934 р. двигун ставлять на важкий артилерійський тягач «Ворошиловець» і на два танки марки БТ-5 й направляють для участі в листопадовому параді на Червоній площі в Москві.
- ❑ Незабаром виходить постанова ЦВК СРСР: «... за створення потужних сучасних конструкцій машин нагородити найвищою нагородою — орденом Леніна з присвоєнням звання Головного конструктора Челпан Костянтина Федоровича».
- ❑ У 1937 р. по сфабрикованій органами НКВС справі був заарештований і 10 березня 1938 р. розстріляний в Харківській в'язниці.
- ❑ Реабілітований Військовою колегією Верховного суду СРСР 6 серпня 1956 р.

- ❑ **Трашутін Іван Якович** — конструктор-моторобудівник, один із розробників дизельного двигуна В-2 для танка Т-34.
- ❑ Народився 18 січня 1906 р. в с. Горлівка (нині м. Горлівка Донецької області).
- ❑ З 1914 р. родина жила в м. Харкові. В 12 р. влаштовується на Харківський паровозобудівний завод, працює розсильним, підручним слюсаря, слюсарем на збірці дизелів.
- ❑ З 1925–1930 рр. студент механічного факультету Харківського технологічного інституту.
- ❑ Закінчивши інститут, молодий інженер, повертається на рідній завод у відділ теплових двигунів.
- ❑ У 1933 р. призначений старшим інженером-конструктором дизельного відділу, де активно включився в роботи з доведення та освоєння серійного виробництва першого танкового двигуна БД-2 (пізніше — В-2).
- ❑ З 1937 р. — помічник начальника відділу дослідних робіт на тому ж заводі, де працював над налагодження масового виробництва двигуна В-2.
- ❑ У 1940 р. Іван Якович призначений заступником головного конструктора Конструкторського бюро по серійному виробництву заводу № 75.
- ❑ На початку війни завод був евакуйований з Харкова до Челябінська.
- ❑ З жовтня 1941 р. І. Я. Трашутін — головний конструктор з моторобудування ЧКЗ і спеціального конструкторського бюро № 75, яке очолював наступні 40 р. життя.

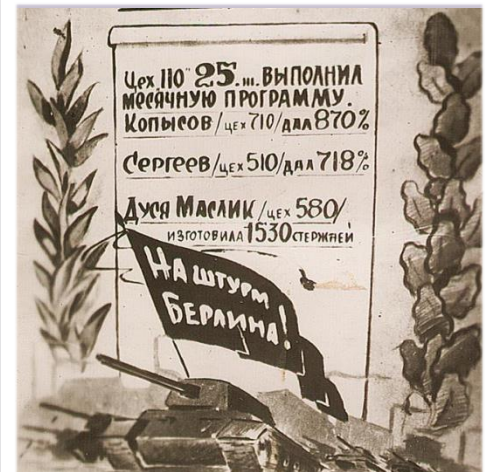

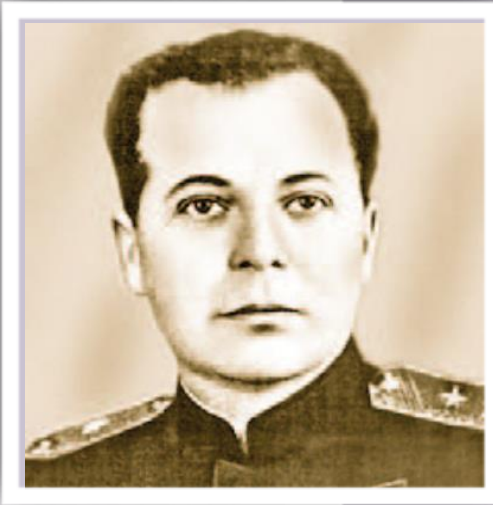
- ❑ **Яків Юхимович Віхман** — конструктор дизельних двигунів, один з керівників конструкторського колективу зі створення і виробництва танкового дизеля В-2.
- ❑ Народився в м. Бобруйськ у 1896 р. в єврейській родині.
- ❑ У 1916 р. вступив до Харківського технологічного інституту, проте у зв'язку з революцією, війною і розрухою зміг закінчити його лише в 1924 р.
- ❑ Після закінчення інституту працював на Харківському паровозобудівному заводі конструктором, старшим конструктором, завідуючим конструкторським підвідділом дизельного відділу заводу, а з 1931 р. — начальником конструкторського бюро по дизельному двигуну.
- ❑ З 1939 р. — заступник головного конструктора заводу № 75, з 1941 р. — заступник головного конструктора СКБ-75 Кіровського заводу в Челябінську.
- ❑ Серійне виробництво В-2 почалося через 35 днів після прибуття до Челябінська першого з 26 ешелонів Харківського заводу № 75. До кінця першого кварталу 1942 р. моторне виробництво було розгорнуто повністю, а в травні 1943 р. досягнутий стабільний випуск 50 дизелів на добу.

Все для фронту, все для перемоги

- ❑ **Носков Борис Олексійович** — професор, завідувач кафедри ливарного виробництва ХПІ.
- ❑ Народився 1 серпня 1899 р. у м. Червоне Сормово (нині промисловий район м. Нижній Новгород) в сім'ї службовців.
- ❑ У 1917 р. закінчив реальне училище й вступив до Горьківського політехнічного інституту, але не закінчив його.
- ❑ У 1918 р. працював в школі. Коли розпочалась війна, пішов до армії.
- ❑ Після демобілізації влаштовується на Коломенський машинобудівний завод (Підмосков'я) техніком, а пізніше вступає до Московської гірничої академії.
- ❑ Після її закінчення в 1927 р. повертається на завод інженером.
- ❑ У 1937 р. отримує посаду головного металургу заводу.
- ❑ В роки війни завод евакуюють в м. Кіров.
- ❑ У 1943 р. розробив новий сплав сталі для танків Т-34 й був удостоєний звання лауреата Державної (Сталінської) премії. Всю грошову частину премії передав до Фонду оборони.
- ❑ У 1944 р. завод переводять до Харкова, де на заводі № 75 (нині НВО ім. Малишева) Б. С. Носков працює на посаді головного металурга до 1946 р.
- ❑ У 1946 р. розпочав свою педагогічну й наукову діяльність у Харківському механіко-машинобудівному інституті в якості старшого наукового співробітника.

Зброя Перемоги

- ❑ **Жозеф Якович Котін** — конструктор танків і тракторів, генерал-полковник інженерно-технічної служби.
- ❑ Народився 10 березня 1908 р. у м. Павлограді (Дніпропетровська обл.), в сім'ї робітника.
- ❑ У 1923 р. розпочав трудову діяльність підручним слюсаря на котельно-механічному заводі «Труд» в м. Харкові.
- ❑ Після закінчення в 1927 р. вечірнього робітфаку навчався в Харківському технологічному інституті, звідки в 1930 р. був направлений у Військово-технічну академію.
- ❑ 1932-1937 рр. Ж. Я. Котін проходить службу в науково-дослідному відділі Військової академії механізації і моторизації РСЧА, був начальником проектно-конструкторського сектора, а потім начальником відділення.
- ❑ З 1937 р. — головний конструктор Кіровського заводу.
- ❑ У 1941–1943 рр. — заступник наркома танкової промисловості СРСР, головний конструктор Челябінського тракторного заводу.
- ❑ Очолював роботи по створенню важких танків KB-2, KB-1, KB-85, IC-1, IC-2.
- ❑ У період 1943-1944 рр. під керівництвом Ж. Я. Котіна на базі танків KB-1С та IC були створені самохідні артилерійські установки СУ-152, ІСУ-152, ІСУ-122.
- ❑ За роки війни на Челябінському тракторному заводі було випущено 18 тисяч танків і самохідних установок.

- ❑ *Гуревич Михайло Йосипович* — авіаконструктор, заступник головного конструктора КБ А. І. Мікояна.
- ❑ Народився 31 грудня 1892 р. в с. Рубанщина (нині Суджанський район Курської області Російської Федерації) в родині робітника.
- ❑ У 1910 р. закінчивши зі срібною медаллю гімназію вступив до Харківського університету на математичний факультет, але через рік був відрахований за участь в політичних акціях.
- ❑ Навчався в французькому університеті Монпельє, але через війну 1914 р. не зміг закінчити навчання.
- ❑ У 1917–1925 рр. проходив навчання в Харківському технологічному інституті, де зацікавився авіацією.
- ❑ По закінченню вузу не знайшовши роботу за фахом поїхав до Москви, де працював у різних конструкторських бюро.
- ❑ У 1937 р. був запрошений до КБ Н. Н. Полікарпова, в жовтні 1939 р. переведений до нового КБ А. І. Мікояна, на посаду заступника головного конструктора.
- ❑ Займався модернізацією літака-винищувача «І-153», разом з А. І. Мікояном розробив винищувач «МіГ-1», серійний випуск якого почався у січні 1941 р.
- ❑ У 1941 р. розпочався серійний випуск літака МіГ-3, що став одним з основних винищувачів першого періоду війни.

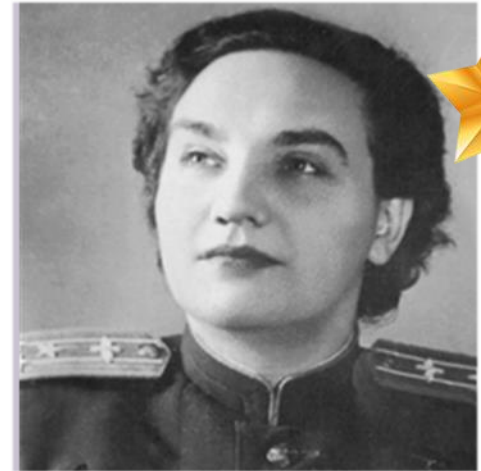
Символ Перемоги

- ❑ **Морозов Олександр Олександрович** — видатний конструктор танків, інженер, генерал-майор.
- ❑ Народився 16 жовтня 1904 р. в м. Бежиці Брянського повіту Орловської губернії (нині Бежицкий район м. Брянська) в сім'ї робітника.
- ❑ У 1914 р. сім'я переїхала до Харкова, де батько влаштувався працювати на паровозобудівний завод (ХПЗ).
- ❑ Трудову діяльність розпочав 2 березня 1919 р. в технічній конторі ХПЗ.
- ❑ У 1929-1931 рр. заочно навчається в Московському механіко-електротехнічному інституті імені М. В. Ломоносова (в 1930 р. був реорганізований в Московський автотракторний інститут імені М. В. Ломоносова). Після закінчення навчання його призначають керівником групи в КБ.
- ❑ У 1931–1938 рр. — керівник групи КБ ХПЗ, від 1938 р. — заступник начальника КБ, від 1940 р. — головний конструктор.
- ❑ У 1931–1939 рр. брав участь у проектуванні легких колісно-гусеничних танків: БТ-2 (1931), БТ-5 (1932), БТ-7 (1935), БТ-7М (1939).
- ❑ Спільно з М. І. Кошкіним і М. О. Кучеренком керував розробкою середнього танку Т-34 (1940), визнаного найкращим танком періоду Другої світової війни.

Пам'ять про минуле

- ❑ **Гризодубова Валентина Степанівна** — льотчиця, учасниця рекордного перельоту з Москви на Далекий Схід у 1938 р., учасниця Другої світової війни, одна з перших жінок, удостоєних звання Героя Радянського Союзу.
- ❑ Народилася в м. Харків у родині авіаконструктора і винахідника С. В. Гризодубова.
- ❑ З 1927 по 1929 рр. навчалася в Харківському технологічному інституті.
- ❑ В 1929 р. закінчила Пензенський аероклуб. Займалася планерним спортом.
- ❑ У 1937 році на літаках УТ-1, УТ-2 і АИР-12 встановила п'ять світових авіаційних рекордів висоти, швидкості та дальності польоту.
- ❑ 24-25 вересня 1938 року в якості командира екіпажу на літаку АНТ-37 «Родина» разом з льотчицями П. Осипенко і М. Расковою здійснила безпосадочний переліт з Москви на Далекий Схід, встановивши світовий жіночий рекорд дальності польоту. За виконання цього перельоту його учасницям було присвоєно звання Героя Радянського Союзу, першим серед жінок.
- ❑ Учасниця Другої світової війни. Здійснила близько 200 бойових вильотів на бомбардування ворожих об'єктів і для підтримки зв'язку з партизанських загонах.

Герої Політехніки

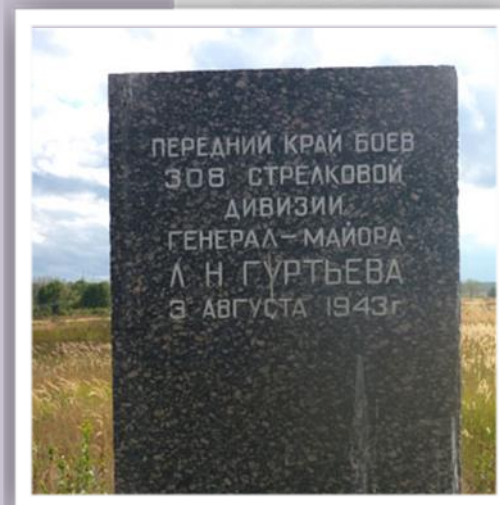
- ❑ *Арустамов Георгій Аркадійович* — офіцер розвідки штабу 26-го гвардійського кавалерійського полку, гвардії старший лейтенант.
- ❑ Народився 16 серпня 1919 р. в м. Кисловодськ нині Ставропольський край в родині робітника, за національністю вірменин.
- ❑ У 1939 р. закінчив 1 курс Харківського електротехнічного інституту.
- ❑ У 1939 р. був призваний до Червоної армії. Брав участь у радянсько-фінської війні 1939–1940 рр.
- ❑ На фронтах Другої світової війни з 1941 р.
- ❑ Відзначився 22.01.1945 р. при оволодінні опорним пунктом противника Бішофсталь (Польща). Очолюваний ним зведений загін знищив і взяв у полон до 200 солдатів і офіцерів противника, підбив 2 танки, 2 БТР і кілька гармат. У цьому бою Г. А. Арустамов загинув.
- ❑ Указом Президії Верховної Ради СРСР від 27 червня 1945 р. «за зразкове виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і проявлені при цьому мужність і героїзм» гвардії старшому лейтенанту Арустамову Георгію Аркадійовичу посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

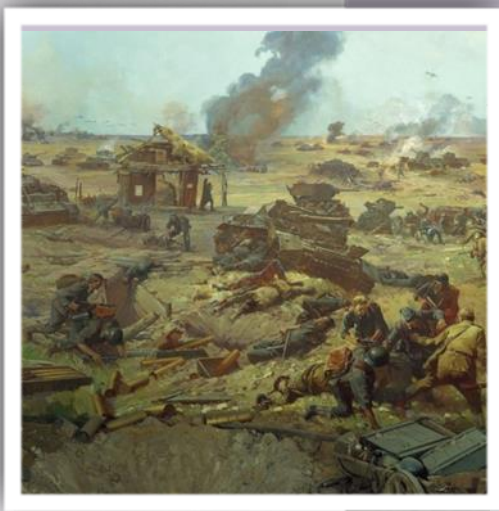
- ❑ **Борзенко Сергій Олександрович** — фронтовий кореспондент газети 18-ї армії «Прапор Батьківщини» Північно-Кавказького фронту, полковник.
- ❑ Народився 20 червня (2 липня) 1909 р. в м. Харкові.
- ❑ У 1933 р. закінчив Харківський електротехнічний інститут.
- ❑ У 1932–1934 р. працював в газеті «Правда Краматорська» в Краматорську.
- ❑ Під час Великої Вітчизняної війни фронтовий кореспондент газет: «Прапор Батьківщини», «За честь Батьківщини».
- ❑ Фронтowa доля розпорядилася так, що журналіст і письменник С. О. Борзенко фактично очолив один із загонів десанту морських піхотинців, що в листопаді 1943 р. штурмом взяли і утримували плацдарм на кримському узбережжі в районі селища Ельтіген, в ході Керченсько-Ельтігенської операції військ Північно-Кавказького фронту і Чорноморського флоту.
- ❑ За героїзм і мужність, проявлені при висадці десанту на Керченський півострів, Указом Президії Верховної Ради СРСР від 17 листопада 1943 р. майору адміністративної служби Борзенко С. О. присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

- ❑ *Григоренко Михайло Георгійович* — начальник інженерних військ 11 гвардійської армії третього Білоруського фронту, гвардії полковник.
- ❑ Народився 3 жовтня 1906 р. в селі Олексіївка нині Білокуракинського району Луганської області України в сім'ї селянина.
- ❑ У 1927 р. Григоренко вступив до Харківського інженерно-будівельного інституту, який закінчив у 1931 р.
- ❑ Після закінчення інституту приймав участь в будівництві «Азовсталі», працював головним інженером будівництва виробничого об'єкта в м. Коканд (Узбекистан), очолював відділ капітального будівництва в Наркоматі середнього машинобудування СРСР та ін.
- ❑ На фронтах Другої світової війни з 22 червня 1941 р.
- ❑ Будував оборонні рубежі під Смоленськом та Москвою, з боями виходив з оточення в районі Вязьми та ін.
- ❑ Сапери Григоренко під вогнем прокладали дороги через болота, наводили мости, знімали тисячі мін при звільненні Білорусії, Литви та ін.
- ❑ Указом Президії Верховної Ради СРСР від 5 травня 1945 р. за особистий героїзм і вміле керівництво інженерними військами при розгромі ворога в Східній Пруссії Михайлу Георгійовичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

- ❑ **Гуртьєв Леонтій Миколайович** — вояничальник, генерал-майор, Герой Радянського Союзу.
- ❑ Народився 1 липня 1891 р. в місті Шемаха (Азербайджан) в родині лісничого.
- ❑ У 1900 р. родина переїхала в Прибалтику, у м. Паневежис, де в 1911 р. з відзнакою закінчив реальне училище.
- ❑ У 1911-1912 рр. студент Харківського технологічного інституту. Пізніше навчався в Петербурзькому політехнічному інституті, але не закінчив: за участь у робочій демонстрації у липні 1914 р. був заарештований.
- ❑ Воював на фронтах Першої Світової війни.
- ❑ У червні 1919 р. був призваний на службу в Червону Армію. З цього часу вся його професійна діяльність пов'язана з військовою службою: командир взводу, командир роти, командир батальйону, помічник командира полку і начальник штабу полку.
- ❑ Його 308 стрілецька дивізія приймала участь в боях за Сталінград та на Курській дузі.
- ❑ Загинув 3 серпня 1943 р. в бою за місто Орел, в 3 км. західніше с. Калинівка, під час мінометного обстрілу, закривши своїм тілом командувача 3-ї армії генерала Горбатова А. В.
- ❑ За мужність і хоробрість указом Президії Верховної Ради СРСР від 27 серпня 1943 р. генералу Гуртьєву Л. Н. було посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

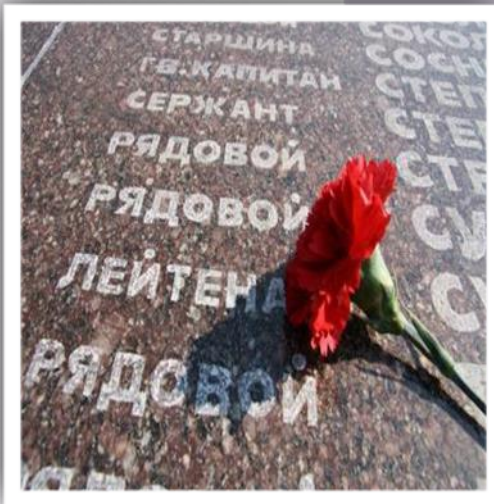

- ❑ ***Коломейцев Анатолій Пилипович*** — командир батареї 116 гаубичного артилерійського полку Резерву Головного Командування (РГК) 13-ї армії Північно-Західного фронту, лейтенант.
- ❑ Народився 2 лютого 1915 р. в селі, нині селище міського типу Турійськ Волинської області в сім'ї службовця.
- ❑ У 1936 р. закінчив 1-й курс Харківського механіко-машинобудівному інституту. Працював слюсарем на паровозоремонтному заводі в м. Харкові.
- ❑ 3 серпня 1936 р. у Червоній Армії. Приймав участь в радянсько-фінській війні.
- ❑ Командир батареї лейтенант Коломейцев відзначився в боях на річці Салменкайта. У період з 11 лютого по 5 березня 1940 р. він організовував розвідку і знищення вогневих точок противника, відбиття контратак.
- ❑ Указом Президії Верховної Ради СРСР від 7 квітня 1940 р. за зразкове виконання бойових завдань і проявлені при цьому відвагу і героїство лейтенанту А. П. Коломейцеву присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».
- ❑ Учасник Другої світової війни з червня 1941 р. Брав участь у боях під Ленінградом, на Курській дузі, визволяв Харків, Київ, Відень, Будапешт, Прагу.

- ❑ **Кубишкін Павло Антонович** — командир танкової роти 202 бригади (19 танковий корпус, 4 Український фронт), старший лейтенант.
- ❑ Народився 29 серпня 1920 р. в с. Васищеве, нині селище міського типу Харківського р-ну Харківської області, в родині селянина.
- ❑ Закінчив 2 курси Харківського електротехнічного інституту в 1940 р.
- ❑ У Червоній Армії з червня 1940 р. Навчався в Харківському танковому училищі. У боях Другої світової війни з квітня 1942 р.
- ❑ Відзначився в боях за м. Джанкой. Його рота знищила близько 100 чоловік ворожої піхоти, ще близько 300 німецьких солдатів та офіцерів взяла в полон. Коли на південній околиці міста противник спробував прорватися, Кубишкін спільно з екіпажами двох танків зупинив його. В ніч з 12 на 13 квітня 1944 р. біля с. Зуя Білогірського р-ну його екіпажем було знищено близько 20 автомашин і 150 ворожих солдатів і офіцерів.
- ❑ Указом Президії Верховної Ради СРСР від 24 березня 1945 р. за мужність, відвагу і героїзм, проявлені в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками, старшому лейтенанту Кубишкіну Павлу Антоновичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

Дорога в безсмертя

- ❑ У квітні 1965 р. комсомольці виступили з ініціативою – розпочати пошук даних про солдат-студентів та викладачів інституту, які загинули в Другій світовій війні.
- ❑ Ідею підтримали, було створено Раду ветеранів, яку очолив проректор ХПІ І. В. Рижков, та групу «Пошук».
- ❑ Кошти надійшли від студентів, що працювали у будівельному загоні. Штабом будівництва керував секретар парткому Б. М. Руденко.
- ❑ Було оголошено конкурс на кращий проект пам'ятника, в якому перемогла дипломна робота студента художньо-промислового інституту В. Хоменка.
- ❑ Гранітні частини для пам'ятника виготовлялися на Токовському кар'єрі (с. Апостолово Дніпропетровської області).
- ❑ Багато зробили для будівництва меморіалу: директор дослідницького заводу Е. М. Дегтярьов, секретар парткому Б. М. Руденко, його заступник В. М. Апухтін, механік І. А. Біленко, заступник секретаря комітету комсомолу Ю. Д. Сакара, інженер кафедри організації економіки виробництва М. О. Квітка та ін.
- ❑ Меморіал Слави було відкрито 22 серпня 1968 р. На меморіальній дошці на той час було викарбовано 108 імен героїв. Памятаємо тих, хто не дожив до Перемоги...

Національний технічний університет «ХПІ» сьогодні

- ❑ НТУ «ХПІ» — це один з найбільших ВНЗ Харкова та України.
- ❑ НТУ «ХПІ» — це крок на шляху здійснення мрії його засновника, професора механіки В. Л. Кирпичова, про інженера, який поєднує талант ученого, практика й художника.
- ❑ НТУ «ХПІ» — це ціла науково-технологічна республіка, яку харків'яни ласкаво іменують ПОЛІТЕХ, тому що в даний час під його егідою працюють 6 інститутів та 4 факультета, які здійснюють підготовку інженерів за 42 спеціальностями за денною та заочною формами навчання.
- ❑ НТУ «ХПІ» — це могутня течія наукової і технічної думки.
- ❑ НТУ «ХПІ» — це естафета розуму від покоління до покоління
- ❑ НТУ «ХПІ» — це наукові школи і династії.
- ❑ НТУ «ХПІ» — це творчість в педагогічному процесі.
- ❑ НТУ «ХПІ» — це міст між народами і державами.
- ❑ НТУ «ХПІ» — це минуле, сьогодення і майбутнє вищої школи в Україні.

ПАМ'ЯТЬ

І живуть у пам'яті народу
Його вірні дочки і сини,
Ті, що не вернулися з походів
Грізної, великої війни.

Їх життя, їх помисли високі,
Котрим не судилось розцвісти,
Закликають мир ясний і спокій,
Як зіницю ока, берегти.

В. Симоненко

При підготовці презентації використано матеріали з фонду НТБ НТУ «ХП», музею НТУ «ХП» та архіву газети «Політехнік».

Презентацію підготувала завідувач відділу НТБ НТУ «ХП» С. В. Костроміна
Відгуки, побажання та пропозиції про співпрацю надсилайте на адресу:
bibl@kpi.kharkov.ua

